

Herákleion, Mínoútaurovo město

KONCENTROVANÁ HISTORIE V METOPOLI OSTROVA KRÉTA

Máte-li smysl pro antické památky, obdivujete historii a líbí se vám sluncem provoněná atmosféra Středomoří, Herákleion vás nezklame. Jako bonus ke kulturním požitkům vám navíc nabídne krásné pláže a půvabné okolí.

FOTO: ARCHIV

Mohutná benátská pevnost Koules ve starém přístavu – její dnešní podoba je ze 16. století.

Théseus tápal tmavými chodbami a poplašení netopýři mu bili křídly do hlavy. Procházel síněmi, kde zdivo praskalo v prudkém slunci a nořil se do vlhkých jeskyní, ze kterých vanula plíseň a hniloba. Všude bylo ticho, jen myši občas přeběhly chodbu a pavouci prchali z potraných sítí. Théseus si otřel pot z čela a dal se dlouho chodbou. Svítalo do ní slunce a odhalovalo zasklé skvrny od krve. Náhle prorazil ticho burácivý řev...“ Mýtus o neohroženém Théseovi, zamilované Ariadné a nestvůrném Mínoútaurovi je všeobecně známý již ze školní četby. Méně lidí však ví, že dějiště této antické báje, sídlo Mínoútaura, skutečně existuje a můžete si jej podle libosti prohlédnout a prochodit právě v Herákleionu, hlavním městě Kréty.

Prosperující trh s otroky

I když zdejší oblast byla obydlena už od doby neolitu, Herákleion, coby město v pravém slova smyslu, vlastně založili až Saraceni roku 824. To ovšem neznamená, že arabští

dobyvatelé byli nositeli hlavního pokroku. Ostrov ve Středomoří se totiž pyšný výsadou, že na něm vznikla první evropská kultura. Dva tisíce let před Kristem, kdy na kontinentu končila doba kamenná a měděná, už na Krétě stály základy fantastických paláců a vyráběla se úžasná keramika. Paláce několikrát zcela zničila velká zemětřesení, ale záhy opět vyrostly do ještě větší krásy.

Když na ostrov vpadli Saraceni, prodělávala sice krétská kultura období stagnace, nicméně už dávno v oblasti Herákleionu existoval přístav a překrásný palácový komplex Knóssos. Arabové rychle ocenili výhodnou polohu přístavu a přeměnili jej na obrovské tržiště s otroky. Nejdříve ze všeho vyhloubili kolem města hluboký příkop, který zajišťoval ochranu zvenčí i výbornou prevenci proti útěkům vzpurných otroků. Kromě toho dal příkop městu tehdejší jméno Rabdh el Khandac, tedy „Příkop.“ Italské pojmenování Candia (nebo Kandie), které dali městu Benátčané, může být povědomé, pokud patříte mezi fanoušky romantických filmů o krásné Ange-

lice. Právě tady byla totiž plavá kráska (ve filmu Nezkrotná Angelika) vydražena na trhu s otroky.

Benátské období bylo pro Herákleion velmi podstatné, noví vládci ustavili Candiu hlavním městem Kréty. Candia se stala intelektuálním a kulturním centrem Středomoří, překročila hranice starého arabského opevnění a začala se prudce rozvíjet. Benátčané postavili nové opevnění, místy dosahovalo tloušťky až 40 m, zbudovali bašty, pevnost, prohloubili příkop a rozvinuli rozsáhlé obchodní aktivity s produkty ostrova, jako byly olivy, sýry, víno a olej.

Turecká mezihra

V polovině 17. století zaútočili na Krétu Turci a do rukou jim padalo jedno město za druhým. Herákleion vzdoroval obléhání statečně víc než dvacet let. Finále heroického výkonu však pokazila zrada jednoho benátského řemeslníka, který se zaprodal tureckému pašovi a ochotně mu ukázal slabé místo v opevnění města. Díky tomu Turci nakonec ➔